

Kirkerådet
post.kirkeradet@kirken.no

Oslo, 10. april 2018

Høring *Justering av hovedgudstjeneste og alminnelige bestemmelser.*

IKO – Kirkelig pedagogisk senter har mottatt høringsbrev fra Kirkerådet datert 5. januar 2018, angående *Justering av hovedgudstjenesten og alminnelige bestemmelser.*

IKO takker for muligheten til å delta i høringen og vil i sitt høringssvar i hovedsak legge vekt på det som spesielt berører barn og unge og som har med trosopplæring å gjøre. IKO vil derfor ikke besvare alle spørsmålene, men har valgt ut de som er relevant ut fra disse synspunktene.

Generelle kommentarer

Vi kan ikke se at det er tenkt nok med hensyn til tilrettelegging for barn og unge i menighetens hovedgudstjeneste. Vektingen av obligatoriske deler reduserer mulighetene for medvirkning og tilrettelegging for dem. Flere av de liturgiske leddene bør derfor være foretrukne eller foreslåtte. Slik kan det gis større rom for å legge til rette for menighetens behov for eksempel ved gudstjenester tilknyttet trosopplæringstiltak som utdeling av 2- eller 4-årsbok.

IKO anbefaler at man ikke fjerner muligheten til å ha bønnevandring i tilknytning til nattverden. Når mange menigheter har valgt å kombinere nattverd og bønnevandring, handler det gjerne om at det har gitt tidsmessig mulighet til å ha begge deler. Dersom både nattverd og bønnevandring må være separate deler, kan resultatet bli at en velger bort en av dem. Både nattverd og bønnevandring stimulerer til aktiv deltakelse og skaper tilhørighet til gudstjeneste og kirkerom. Selv om nattverden er en hoveddel i Ordo og derfor ikke kan likestilles med en stasjon på en bønnevandring anbefaler KO at man beholder muligheten til å ha bønnevandring i tilknytning til nattverden, og heller finner andre måter å møte disse utfordringene på.

Ved gudstjenester med stor involvering av barn og unge må det gis mulighet for en tydelig, men forenklet liturgi.

I det følgende vil vi knytte noen kommentarer til de enkelte delene ut fra vårt overordnede synspunkt.

**IKO – Kirkelig
pedagogisk senter**

Besøksadresse:
Colletts gate 43
0456 Oslo

Postadresse:
Postboks 2623
0131 Oslo

T: +47 22 59 53 00
E: iko@iko.no
W: www.iko.no

Høringstema 1

IKO mener at flere ting har fungert godt i gudstjenestereformen. Det har blitt større grad av involvering ved blant annet aktiv bruk av medliturger som gir representativ delaktighet og kan gi god variasjon. Reformen har også ført til økt bevissthet i menighetene om liturgiske spørsmål og om gudstjenestens plass i menigheten i det hele.

IKO ser også utfordringer i reformen. Dette gjelder særlig variasjoner i den liturgiske musikken, som begrenser muligheten til gjenkjennelse mellom menigheter innenfor Den norske kirke.

Høringstema 3

Samlingsbønn og Dagens bønn bør sees i sammenheng slik at det er mulig å velge bare en av dem. Dette både for å unngå at første del av gudstjenesten blir for ordrik og fordi Dagens bønn ofte er så styrende for temaet for dagen at den ikke alltid passer til en gudstjeneste med en annen profil.

Forslaget til innledning til syndsbejennelsen er godt, og forhindrer at overgangen fra det forutgående leddet oppleves brå og ubegrunnet – samtidig som vi også her vil anbefale at dette framstår som forslag til normalordning, ikke en «må»-formulering. Det er også positivt at det er kommet et syndsbejenningsalternativ som legger større vekt på synden som en totaltilstand overfor Gud.

Variasjon mellom å stå og sitte kan være fint for barn, men IKO anbefaler igjen at det ikke formuleres slik at en må stå ved første og siste salme – det bør kunne tilpasses lokale forhold. Musikkstilen, kirkerommet, den aktuelle menigheten og hvorvidt det er prosesjon, vil spille inn på opplevelsen av om det er passende å stå eller ikke – og da bør føringene heller gis som normalordning eller anbefaling.

Høringstema 4

IKO anbefaler som nevnt innledningsvis at en ikke fjerner muligheten til å ha bønnevandring i tilknytning til nattverden.

Høringstema 5

Det er fint med valgmulighet når det gjelder nattverdspraksis. Intinksjon har i mange menigheter blitt mer vanlig og det synes som om dette har gjort det lettere å gå til nattverd for mange. Intinksjon bør likevel ikke være eneste ordning. For mange har det fremdeles stor betydning å drikke av kalken.

Det bør ved særskilte gudstjenester være mulig å ha takkoffer ved utgangen.

Høringstema 6

Det er positivt at det er tatt inn en alternativ nattverdsbønn (G) til bruk ved gudstjenester med mange dåp.

Høringstema 7

Det bør være mulig å ha utsendelsesord tilpasset gudstjenesten.

Med vennlig hilsen

Marianne Uvi Øverland

**IKO - Kirkelig
pedagogisk senter**

Besøksadresse:
Colletts gate 43
0456 Oslo

Postadresse:
Postboks 2623
0131 Oslo

T: +47 22 59 53 00
E: iko@iko.no
W: www.iko.no

